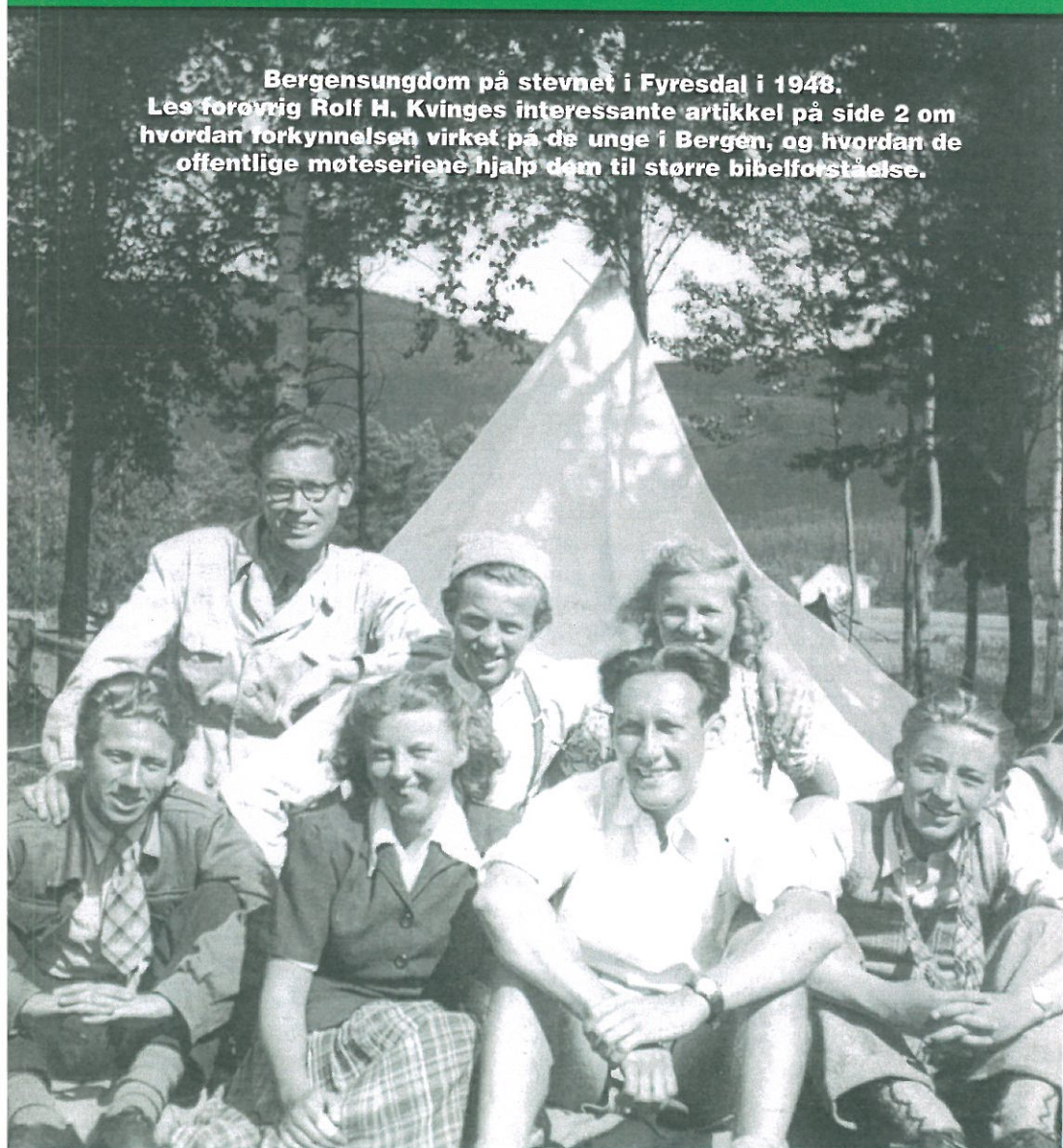

Aktiv Pensjonstid

Nr.4 - 4. kvartal 2005 - 16. årgang

**Bergensungdom på stevnet i Fyresdal i 1948.
Les forøvrig Rolf H. Kvings interessante artikkel på side 2 om
hvordan forkynnelse virket på de unge i Bergen, og hvordan de
offentlige møteseriene hjalp dem til større bibelfotstøtelse.**

Slik virket forkynnelsen på oss unge

Av Rolf H. Kvinge

«Krig eller fred for Europa? Kan vi vite noe sikkert om framtiden? Hva blir sluttresultatet av den kritiske politiske situasjon vi gjennomlever nå?» Slik lød det blant annet i annonsen som pastor T. Torkelsen satte inn i avisen «Bergens Tidende» før det første offentlige møte i Turnhallen den 10. oktober 1948.

Sommeren før hadde misjonær Magdalon Lind avsluttet en virksomhet med stor tilslutning av mange mennesker. Selv ble jeg døpt i september. Linds forkynnelser hadde revet meg ut av et vanlig verdslig mønster. Guds Ånd fikk overtaket og en ny livskurs ble satt. Konturene av adventbudskapet hadde fått innpass, men månedene som fulgte slo fast at det eksisterte store hull i min bibelforståelse.

Vi var mange unge i Bergen sensommeren 1948. De fleste var noen år eldre enn undertegnede. Midt i september åpnet Onsrud Misjonsskole et nytt skoleår, og dermed forsvant mange av disse unge til skolen på Østlandet. Jeg husker godt at noen få av oss stod tilbake på jernbanestasjonen i Bergen, mens blant annet Erling Olsen, Leif Jacobsen, Øyvind Gjertsen, Konny Myklebust (den gang Søreide) og flere vinket og ble borte da toget dampet ut av stasjonsområdet. Kort tid senere reiste også familien Lind tilbake til Afrika, og følelsen av å bli alene ble

på en måte litt knugende? Når alt oppstyret rundt en stor virksomhet med dåps-handlinger hadde stilnet noe av, hva skulle skje? Dette bekymret ikke minst oss som var nye på veien.

Men heldigvis, en ny offentlig møteserie var allerede planlagt. Pastor Torkelsen fylte noe av det tomrommet som nå hadde oppstått. I tillegg ble det knyttet ungdomsbånd til noen av de unge som ble tilbake. Og det er naturlig å nevne: Arne Reistad, Elsa Furnes (den gang Eide) avdøde Gunvor Frøyland (da Jacobsen), og min egen fetter, avdøde Ronald Ellingsen. La meg heller ikke glemme de eldre søsken i Søreide-familien, Johannes, Birgit og Arnold som også hørte til ungdomslaget i Bergen. Men de bodde helt ute på Espeland, som den gangen var langt på landet. Det ble ikke så ofte vi så hverandre, men desto større var alltid gleden når vi på en eller annen måte fikk skyss og kunne besøke den store familien. Vi ble alltid godt mottatt på Espeland.

Vi må også nevne Hildur Myrland, som senere dro til Danmark og ble gift med Tage Juul. Hun var også i ungdomsgruppen på den tiden.

Men hva betydde egentlig de offentlige møtene som Torkelsen begynte i Turnhallen? Ble det på noen måte et anti-

Familie og besøkende utenfor huset til familien Søreide.

klimaks av det som hadde skjedd året før? På ingen måte. For det første var det inspirerende at Torkelsen fortsatte i det samme lokalet som Lind hadde virket. Salen rommet nærmere 1000 mennesker. Den hadde så og si vært fullsatt hele vinteren forut. Og da Torkelsen gikk i gang, strømmet folk igjen til adventist-talerstolen. For det andre betydde det at Torkelsen trengte praktisk hjelp for selve møteopplegget. Dermed ble vi unge igjen engasjert. Høytaler-anlegget skulle fungere, noen måtte samle inn kollekten, det var utdeling av skriv, og eldre skulle loses til en sitteplass. Sangkoret og musikklaget var i full aktivitet. Vi unge ble fra uke til uke engasjert med forberedelser, øvelser og deltagelse under møtene. Det var så hektisk at min far lurte på om jeg ikke like godt kunne flytte ned i Sigurds gate 25, som var adressen til kirken vår den gangen.

Men det var ved selve forkynnelsen bibelkunnskapen og forståelsen av adventbudskapet grodde inn i hodene våre. Vi var, som profeten Jesja beskriver mennesket: «barn, som nettopp er avvent, som nylig er tatt fra brystet». Vi fikk «bud

på bud, krav på krav, litt her og litt der» (Jes 28, 9.10.). Det gikk opp for oss at det var noe mer mellom himmel og jord enn det vi så langt kjente til. Det vokste frem en bibelsk sannhetsforståelse som ga en sterk identitetsfølelse. De tre englebudskapene, med alle sine fasetter, fløy nesten bokstavelig inn i sjelen vår. Evangeliet med Kristus som frelser skapte glede og takknemlighet, samtidig som sannheten om «dommen som er kommet» ga oss endetidsperspektivet i fulle drag.

Hva husker vi spesielt og aldri har glemte av denne undervisningen? Jeg minnes ennå en sen kveld Arne og jeg spaserte fra møtet på veien hjem. Selvsagt brukte vi apostlenes hester, for penger til trikk eller buss var det lite av. Da vi nærmet oss Nygårdsbroen, husker jeg at jeg stanset opp og sier til Arne: «Tenk å være så kjent med Bibelens profetier og samtidig kunne håndtere historien slik pastor Torkelsen gjør!» Den kvelden hadde en av Bibelens markante profetier vist oss verdensrikene som kom og gikk. Fra oldtidens Babylon fram til et delt Europa kom årstall og særegenheter av rikene på bordet i raskt rekkefølge inntil steinen i Daniel 2 knuste

Ungdomslaget i Bergen på sykkeltur til Fyresdalstevnet i 1948.

profetiens billedstøtte og fylte hele jorden. Og i fokus fremsto sannheten om Jesu gjenkomst. Jeg kjente liksom det brant en ild i sinnet. 15 år gammel erfarte jeg plutselig at dette var sannhet, dette ville jeg lære mer om og kanskje med tiden være med å fortelle det til andre. Vi hadde ikke lyst til å gå fra hverandre, Arne og jeg, den kvelden. Vi hadde så mye å snakke om.

Det ble en høst og vinter med mange slike nye oppdagelser. Samtidig hadde vi forstanderne Bernard Holm og Rasmus Olsen som gjennom sabbatsskoleundervisning og fredags kveld-samlinger formerlig drillet oss med bibelundervisning. De beste kreftene var til vår disposisjon, og vi var vel som svampen som saug inn levende vann.

Den gjengen som holdt sammen den vinteren var ungdommer som på ingen måte gikk rundt med lange ansikter og så alvorlig ut. Vel var vi betatt av pastor Torkelsens byrde og nidkjærhet for mennesket rundt seg. Hans mørke dress, svarte slips og alvoret i stemmen ga oss stadig følelsen av at vi hadde med en Herrens tjener å gjøre. Når han bad, også for oss unge, følte vi at linjen til himmelen var

vidt åpen.. Han var en Guds mann som bar preg av åndelig autoritet, og formaningene tok vi på alvor. Uten tvil følte vi trygghet i nærheten av denne hyrden. Men det skal legges til at vi var livsglade ungdommer som kunne både spøke og le. Sykkelturer og søndager på ski, kombinert med forberedelse til møteopplegg både i Adventkirken og i Turnhallen, skapte oss imellom et utrolig fellesskap. Menighetspleie rettet mot oss unge ble en kombinasjon i tjeneste og kameratskap som gjorde oss åpne for Ordets påvirkning. Innimellom måtte også vi i beskjeden målestokk stille oss frem, gjøre oss litt dus med talerstolen. Og selv om det forut ble litt neglebiting, ble det også menighetens måte å skyve oss fremover til større oppdrag. Glemmer aldri da Torkelsen tok meg til side og med sin noe høytidelige måte å uttrykke seg på, sa bestemt: «Min unge bror - du må fra neste år reise til Onsrud Misjonsskole!» Økonomisk så det på det tidspunktet helt umulig ut, men med menighetens hjelp ble det en realitet.

Bare evigheten vil vise oss hva en forkynners energiske innsats har betydning.

Edwin Torkelsen:

Slik talte min far

Det var gnistrende kaldt. Polarnattens favntak var sterkt og uutgrunnelig - en hvelving oversådd med stjerner og nordlyset i et bølgende spill av form og farge. Rundt oss funklende diamanter, knasende krystaller som for hvert skritt markerte den dype stillheten. Kulden kjempet seg inn gjennom lue og votter - en symfoni av lys og mørke, lyd og stillhet, varme og kulde.

Vi la knapt merke til naturens barske skjønnhet og symbolikk der vi gikk - min far og jeg - med faste skritt fra fergeleiet i Tromsdalen til det lille forsamlingshuset. Men vi var begge bevisste på vår oppgave denne vinterkvelden en gang midt på 1950-tallet.

En gammel ovn matet med koks forsøkte å drive kulden ut. De kom en og en eller et par-tre sammen. Da tiden var inne var det ganske fullt. Møtet begynte med fellessang ledet av "lovsangsteamet", eller musikklaget som det het den gangen, en gjeng jenter noen år eldre enn meg som kunne både synge og spille gitar. Berit, Bodil, Inger ...

På lakenet bak talerstolen tryllet vi fram sanger mot en bakgrunn av vakker natur fra områder fjernt fra Telegrafbukta og Skattøra. Det var her mitt bidrag kom inn. Mens forsamlingen sang satte jeg på plass det neste bildet i den andre enden av

skyvemekanismen som matet det inn i framviseren. Oppgaven krevde konsentrasjon, koordinasjon og nøyaktighet. Et øyeblikks uoppmerksomhet og neste vers kom på hodet eller speilvendt.

Jentene med gitar og klokkeklare røster var som engler. Forsamlingen sang med kraft og innlevelse. Tekstene var begripelige for alle, fortellinger med begynnelse, innhold og slutt. Melodiene plantet budskapet rett inn i hjertet. "Hvilken venn vi har i Jesus ..."; "I det fjerne jeg skuer et underbart syn ..."; "Hånd i hånd jeg går med Jesus ..."; "Hvis jeg har såret noen sjel i dag ..." Sang og musikk pløyde åkeren for Ordet som skulle sås. Ekkoet runget lenge etter at møtet var slutt, englene var gått hjem og kulden igjen hadde krøpet inn mellom stolradene.

Min far la fra seg den velbrukte Bibelen på talerstolen og foldet hendene. Bønnen var kort, men alvorlig og inderlig - at Jesus måtte være til stede; at Den Hellige Ånd måtte åpne hjertene for Ordet og gi mot og kraft til å følge det i kjærlighet til Ham som snart ville komme og hente oss til himmelen hvis skjønnhet vi hadde fått noen glimt av på lakenet. Det var hellig stillhet både ute og inne. Vi fornemmet at grensen mellom jord og himmel svevet et sted like over de mange hodene. "Det var en god Ånd på møtet i

kveld," sa min far da vi spaserte tilbake til fergeleiet.

Denne gode Ånd skulle vi aldri siden ta feil av. En sakte, stille susen kom til den enkle gruppen med føde for sinn og hjerte - kunnskap som ga innsikt; forståelse modnet ved ettertanke; alvor og inderlighet; et håp som skapte optimisme og stille glede. I møtet med barske hverdagsmenneskers harde virkelighet på kanten av ishavet var det ikke rom for sentimentalitet, teatraliske fakter og kunstige effekter. Gjennom Ordet, ordene i den sorte boken og Ordet som ordene fortalte om, kom en ny del av virkeligheten til syne - Jesus kommer snart! Denne oppdagelsen var altfor viktig til å bli parkert som et apropos på religiøsitetens sidelinje.

Gradvis vokste adventbudskapet fram. Bibelens profetier tegnet verdensriker som fulgte hverandre inntil de alle ble knust av steinen som fylte hele jorden. Gud elsket oss og ville frelse oss fra synden og hente oss hjem til seg. Bildet arbeidet seg inn i bevisstheten. Det var forskjell på sannhet og villfarelse. Noe var rett og noe var galt. Gud hadde vist oss Sannheten. Den grep inn i folks praktiske virkelighet, deres liv og arbeid. Den var relevant som man kaller det i dag - ikke en svevende teori, noe uklart, noe usikkert, noe som kunne defineres og tolkes hit eller dit i lys av kultur eller ukultur. Selv dåren trengte ikke å ta feil av et "Så sier Herren!" Sannheten var nådens siste budskap som kunne høres, leses, prøves, kontrolleres, erfares og tas imot - eller forkastes. Det var nødvendig å bestemme seg nå og slutte seg til Guds menighet før nådedøren ble stengt. For tiden var nær og vi kunne tydelig høre lyden av hans trinn.

"Til Ordet og til vitnesbyrdet" forkynte

min far med tyngde og overbevisning. Dette var målestokken alt annet skulle prøves mot. Kraften lå i Ordet og budskapet selv om lokalet var lite og slitt, budbringeren ufullkommen, teknikken enkel og jentene som ledet sangen kanskje ikke var engler likevel. Det dype Alvoret i adventbudskapet og dets jordnære konsekvenser var ikke til å ta feil av. Det handlet om Sannheten og hva vi ville gjøre med den. Sannheten gjorde uansett noe med dem som hørte den. De ble aldri de samme, enten de tok imot eller forkastet den. Hos dem som tok imot adventbudskapet ble det tent en brann som løftet dem forbi den funkulende stjernehimlen og nordlysets flammer. "Vi har et håp som setter oss i brann" runget i hjertene der nord lenge før sangen ble komponert. En brann tent av Ordet og av Ånden.

Adventbudskapet var mer enn konsistent indre logikk. Det var rotfestet i hverdagens krysningspunkt mellom historien og Bibelens profetiske verdensbilde. Adventmenigheten var forankret i domstimens avgjørende nåtid. Kallet til Guds barn om å komme ut fra "Babylon" og slutte seg til dem som holder Guds bud og har Jesu tro satte et skarpt skille mellom dem som fulgte oppfordringen og dem som ikke gjorde det.

Derfor ble adventbudskapet så enestående relevant. Det var samtidig eksklusivt og inkluderende. Det var ikke ett blant mange religiøse tilbud, men det siste nådebudskap som står utenfor alt annet og kaller ut fra dem og inn til seg.

Tanken er utålelig arrogant hvis den kun var født i vår egen hjerne! Men fordi den blir forkynt av tre engler hjulpet av en fjerde som flyr ut fra Guds trone på hans befaling, blir den den mest ydmyke og ydmykende av alle tanker!

Slik talte min far og adventbudskapet brant seg fast i våre hjerter.

På Tyrifjord høyere skole la Per Bøhmer til side tysken og matematikken og delte med oss sin egen erfaring, hvordan professorsønnen studerte Bibelens profetier, boken Den store strid og ble adventist. Han viste oss hva Danielsboken og Åpenbaringen sa om vår tid på en måte som fanget tenåringenes oppmerksomhet. Og vi kjente at Ånden var til stede og det brant i våre hjerter.

Ingen besøkende leder slapp ut av landet før han hadde vært på Tyrifjord. "Unionen", "Divisjonen" og "General-konferensen" ble størrelser vi kunne forholde oss til - vi hadde jo sett dem selv! Vi forsto at disse dresskledde menn var opptatt av en viktig sak - Guds sak. B.B. Beach tok av jakke og slips, lånte en islender og spilte ishockey med gutta på fjorden - uvanlig for typen "viktig mann i svart dress", men forfriskende nært og personlig.

Den store adventfamilien tente en brann i våre hjerter.

"Islands-Olsen" ble han kalt. Han var gammel, krokrygget, stor og tung. Hodet med ørnenese og kraftige kjever satt tett ned på skuldrene. Stemmen var dyp og grøtete, nesten snøvlende. Framtoningen passet slett ikke inn i den svarte loslitte dressen. Med autoritet og tyngde entret han talerstolen, som en skipper som går ombord i ishavsskuta. Han fisket opp en liten slitt Bibel fra en lomme, leste noen vers, la Bibelen foran seg med teksten ned og ryggen opp, grep rundt talerstolen med begge de kraftige nevene. Så begynte han å tale - om adventbudskapet. Det ble stille i kapellet. Og vi kjente hvordan våre hjerter brant i oss.

Gunnar Gudmundsen malte for oss rei-

sen langs Gimbiveien i Etiopia slik at vi nesten kjente hvert gjørmehull, hvert hjulspor og hver elvekrysning. Keiser Haile Sellasse ble som en husvenn å regne. Slik kom de den ene etter den andre - Alf Lohne, Elias Bjaanæs, Alfred Lie, T.S. Valen, Ole Jordal, Olav LaBianca, Paul Frivold og Gunnar Gustavsen. I bønneuken kom Minchin og Hare og Dyresen og mange flere. Alle hadde de en brann i sine hjerter. De ble kjent med oss og vi med dem. Det globale smeltet sammen med det lokale. Alle forkynte de adventbudskapet med iver, alvor og glød og lot oss få del i dets håp, kraft og vide perspektiver. Vår kunnskap og forståelse vokste, stein ble lagt på stein, en her og en der.

Og vi kjente hvordan våre hjerter brant i oss. Og menigheten vokste år for år.

Fortsettes i neste nummer.

Pastor Torkel Torkelsen, f. 1920 i USA, var blant de tidligste avgangselever som gjennomgikk det seksårige kurs for predikanter og lærere ved Onsrud Misjons-skole. Han begynte forkynergjerningen i Nord-Norge og var i en rekke år konferensformann. Som forkynter huskes han som en inspirerende og grundig taler og lærer. Rolf Kvinge gir i sin artikkel fra guttedagene i Bergen et levende inntrykk av hva Torkelsen kom til bety for bl.a. de unge i menigheten. Torkel Torkelsen samlet store skarer til sine offentlige møter, bl.a. i Bergen. Magdalon Lind, Torkel Torkelsen og Ole Jordal hadde i årene etter «krigen» store virksomheter i Bergen og førte mange mennesker til Adventsannheten. Disse tre forkyntere gjorde inntrykk i menigheten og byen mellom de syv fjell. Og de som tok i mot sannheten forble trofaste livet ut.

oivind gjertsen

Glem pensjonstiden

Av Kåre Kaspersen

Det var tittelen jeg fikk av Tidens Tale. Hvordan kan en glemme noe så gjennomgripende for et menneske? Jeg forstår nok tanken, og jeg skal forsøke å bidra til "glemselen". Det er ikke til å unngå at denne artikkelen blir noe personlig. Jeg er jo selv pensjonist. Pensjonstiden blir det en gjør den til. Men det kan bli en svært vanskelig overgang for noen.

PROBLEMER

For mange er arbeidet den daglige utfordringen. Den daglige og ukentlige rytmen i arbeidssituasjon former en vesentlig del av livet vårt. En er et nyttig medlem av samfunnet. Hva skjer når dette mønstret brytes?

Noen faller helt sammen fordi de har likt sitt arbeid. Det ga livet mening. Dette er plutselig vekk. Det er heller ikke mer bruk for dem. Føler de. I denne kategorien finner en også mennesker som ikke har hatt interesser utenfor arbeidet, og de vet ikke hva de skal gjøre med den tiden de har til disposisjon. Fjernsynet er et dårlig og farlig alternativ om en skal "nyte sitt otium" i godstolen med fjernkontrollen til TV en i handa. Det er forresten bedre med en gyngestol. Den gir nemlig litt mosjon, mens "godstolen" trekker kreftene ut av folk. Et godt råd. Skaff deg en gyngestol. Den gir mosjon og kan brukes av selv den skrøpeligste.

UTFORDRINGER

Trolig er det de færreste som ender opp slik som nevnt over. De fleste pensjonister, jeg kjenner, har ingen problemer med å få tiden til å gå. Du har sikkert hørt uttrykket: "Jeg har aldri hatt så mye å gjøre." Ja, tiden går den. Bit for bit brytes resten av vårt livsløp av. Det går helt av seg selv. Men hva består disse bitene av? Svaret på dette spørsmål bestemmer om din pensjonstid blir en rik og god tid. Det er den utfordringen vi pensjonister står overfor. Tankene mine går til Halden til malermester, Johannes Sehested. Da han ble pensjonist, begynte han som instrumentmaker. Han laget er rekke fioliner, celloer, gitarer og mandoliner. Han opplevde den siste delen av sitt liv som den beste. Han trivdes med sin pensjonstid. Hva med deg?

Jeg nevnte over at noe av dette kunne bli personlig. Jeg trives som pensjonist. Jeg disponerer min tid selv. Jeg liker å lese og å følge med i det som skjer. Jeg har ti fingrer og bare to er tommelfingrer. Jeg liker å bruke mine hender. Noen vet at jeg liker gamle klokker. Og familien mobber meg litt for min interesse for loppemarkeder og brukthandlere der jeg finner disse klokkene. De er stilige og vakre. Det er liksom liv i dem når de tikker og går. Det gleder meg når jeg finner et eksemplar jeg har råd til å kjøpe og jeg

kan få liv i den igjen. Det er noe spennende ved dette. Men når alt fungerer, har jeg likevel tilbake en liten smak av tomhet. Den smaken har jeg aldri når jeg bruker min tid på mennesker. Jeg er privilegert som pensjonert pastor. Jeg kan fortsette min livsgjerning så lenge jeg har helse og evner til det. Det er en nåde og et privilegium å få peke på Guds kjærlighet og hans tilbud om frelse, trygghet og fremtid enten det er fra talerstol eller ansikt til ansikt med et enkelt menneske. Og dette privilegium er ikke forbeholdt bare pensjonerte misjonsarbeidere. Gud kan bruke deg også.

Det å være en kristen er å være et medmenneske. Når Jesus skiller menneskeheten i to, er det praktiske ting han taler om. Matt 25, 34-40 Så skal kongen si til dem på sin høyre side: "Kom hit, dere som er velsignet av min Far, og ta det rike i eie som er gjort i stand for dere fra verdens grunnvoll ble lagt. 35 For jeg var sulten, og dere gav meg mat; jeg var tørst, og dere gav meg drikke; jeg var fremmed, og dere tok imot meg; 36 jeg var uten klær, og dere kledde meg; jeg var syk, og dere så til meg; jeg var i fengsel, og dere besøkte meg." 37 Da skal de rettferdige svare: "Herre, når så vi deg sulten og gav deg mat, eller tørst og gav deg drikke? 38 Når så vi deg fremmed og tok imot deg, eller uten klær og kledde deg? 39 Og når så vi deg syk eller i fengsel, og kom til deg?" 40 Men kongen skal svare dem: "Sannelig, jeg sier dere: Det dere gjorde mot en av disse mine minste brødre, gjorde dere mot meg." Det ligger et helt arbeidsprogram i disse versene. Og

Det er ingen grunn til å legge armene i kors. Det er mange oppgaver som venter på deg, oppgaver du kan tilpasse din egen situasjon.

det var slik Jesus arbeidet. Går en inn i et slikt arbeid, kommer en til å få mange erfaringer som gjør livet verdt å leve.

I de fleste kommuner finnes det Frivillighetssentraler. Der kan du bruke dine ferdigheter og egenskaper til å hjelpe andre og det åpner for muligheten til å dele med andre hvordan Gud har velsignet deg. Det er når vi blir kjent med mennesker at vi kan være lys og salt. Eller du kan bli en pasientvenn hos Røde Kors eller en støttekontakt for en som trenger et menneske å snakke med eller gå på tur med. Det finnes forskjellige grupper og

Seniorstevne sommeren 2006

8. - 11. august 2006 på Halvorsbøle ved Jevnaker

Pensjonistforeningens styre, ved formann Rolf H. Kvinge, har vært på utkikk etter et sted for seniorstevnet sommeren 2006. Han har besøkt flere landsdeler og etter nøye undersøkelser sammen med styret kommet fram til at Halvorsbøle ved Jevnaker/Hønefoss egner seg best. Stedet har en praktfull beliggenhet med grei atkomst med bil, buss eller tog. Vi brukte Halvorsbøle sommeren 2004 og var meget godt fornøyd. Arbeidet fortsetter nå med planlegging av program, utflukter osv. Legg dine planer i god tid. Vi regner med at deltagerlisten fylles tidlig. Flere informasjonen i neste nummer av bladet.

Styret

organisasjoner rundt i de forskjellige kommuner vi godt kan jobbe i, og gjøre en gjerning for Gud.

Det er også muligheter i vår egen menighet. Vi har personer som kan trenge en håndsrekning med for eks. barnepass eller passe en syk slik at omsorgspersoner får en anledning til å komme litt ut. Det kan være andre praktiske ting. Å hjelpe andre bringer glede til deg selv, til den som får hjelp og til Jesus. Jeg beundrer et eldre ektepar i Ulsrud menighet i Oslo. Gjennom mange år gikk Wenche og Ivar Ivarsson gate opp og gate ned i Ulsruds misjonsområde. De spredte titusener av brevskoleinnbydelser. De hadde funnet sin pensjonistoppgave. Det gjelder å stille seg disponibel for Herren, og han vil vise deg din.

Det er selvfølgelig også andre elementer som bidrar til en god pensjonstid. For eksempel blod, blod som pumpes rundt i kroppen, som strømmer gjennom hodet

vårt. Den sirkulasjonen er livsviktig når det gjelder fysisk helse, mental helse og betyr også indirekte mye for vårt åndelige liv. Det vil si mosjon, frisk luft og sunn mat og drikke.

Jesus sier at vi ikke skal bekymre oss for morgendagen. Men vi trenger noe å se fram til, noe å håpe på. Det er godt for deg at du legger planer slik at det alltid er noe der foran som du kan glede deg til. Det kan være så mangt: et møte, en konsert, et besøk, en reise, en ny dress eller kjole. Men det største der foran er Jesu løfte: Joh 14, 1-3 La ikke hjertet bli grepet av angst. Tro på Gud og tro på meg! 2 I min Fars hus er det mange rom. Var det ikke slik, hadde jeg sagt dere det. For jeg går for å gjøre i stand et sted for dere. 3 Og når jeg er gått bort og har gjort i stand et sted for dere, vil jeg komme tilbake og ta dere til meg, så dere skal være der jeg er. Etter som årene går blir dette håpet mer og mer dyrebart. Tross alt. Fremtiden

TELEFON TJENESTEN

Styret i Pensjonistforeningen drøftet for en tid siden behovet for kontakt med foreningens medlemmer, særlig eldre enslige, som noen ganger savner kontakt med andre adventister. Vi ba Kåre Kaspersen og Rolf H. Kvinge om å samarbeide i en kontakttjeneste for våre eldre. Kåre Kaspersen og Rolf Kvinge vil nå stå til tjeneste, personlig og i å finne andre eldre predikanter og seniorsøsken som kan gi telefonisk sjelesorg til eldre og dessuten besøke slike som ønsker et personlig besøk.

Vi forstår den ensomhetsfølelse noen får når en av deres nærmeste faller fra, eller når noen blir alene av andre årsaker. I denne forbindelse ønsker vi å si: Du kan komme i en situasjon hvor du blir enslig, men dette behøver ikke å bety at du blir ensom. Enslig, men ikke ensom. Menigheten ønsker å hegne om sine medlemmer og vi i Pensjonistforeningen ønsker med dette å understreke at vi ønsker å ta ansvar.

Du som er alene og føler at du makter det: Ta kontakt med andre i menigheten. Til våre menighetsmedlemmer sier vi: Glem ikke de enslige! En av våre enslige eldre fortalte nylig om en situasjon hvor han på en såkalt "potluck" i sin menighet ble sittende nesten helt alene. Andre kom og "lånte" stoler fra det bordet hvor han satt. Så ble hen en stund sittende alene. Heldigvis kom det to andre og slo seg ned der vedkommende satt. Så var han ikke ensom lenger.

Det er smertefullt å bli alene, men forferdelig å bli ensom. Det skjer i verden

omkring oss, men må aldri skje i menigheten. La oss ta vare på hverandre!

Noter deg følgende adresser/telefonnumre:

Kåre Kaspersen

Telefon: 69 22 34 22, mobil 907 59356

E-mail: kaare.kaspersen@c2i.net

Adresse: Heia, 1890 Rakkestad

Rolf H. Kvinge

Telefon: 69 28 02 22, mobil 916 21047

E-mail: rolf.h.kvinge@adventist.no

Adresse: Saltnes Haveby 8, 1642 Saltnes

Med brorshilsen og på vegne av Pensjonistforeningen

Rolf H. Kvinge

Søndag den 18. september arrangerte pensjonistforeningen et meget vellykket treff i den vakre Adventkirken i Sandefjord. Vi var samlet en gruppe på om lag 60 syvendedags adventister og fikk del både i åndelig fellesskap og fysisk hygge. Vår formann, Rolf H. Kvinge, hadde hånd om arrangementet og løste sine oppgaver på en uklanderlig måte. Det skulle forresten bare mangle med all den bakgrunn han har fra ledelse i distrikt og union! Sammenkomsten begynte kl. 11.00 om formiddagen og varte til ut på ettermiddagen.

Jakob Rask Arnesen ledet allsangen på sin lune og inspirerende måte. Som vanlig var det de gode, gamle adventsanger som tonet ut i kirkerommet. Den samme ånd besjelet også Sverre Valen og hans musikklag. Det er interessant å merke seg den kvalitet som trylles fram når dirigen-

Sandefj

ten er et menneske av Valens kvalitet.

Lege og dr. theol. Sigve Tonstad trollbant forsamlingen med sitt foredrag: «Den vonde, men viktige ventetiden». Adventbudskapet ble presentert av en medkristen som bygger liv og lære på Ordet og som samtidig provoserer forsamlingen til å tenke selv.

Kjell Elvejord, tidligere lærer og rektor, kjenner Sandefjord som få og vi fikk en fin innføring i denne byens historie. Roald Hofset, kjøkkensjef med bakgrunn fra flere av våre institusjoner, sørget som vanlig for en god, vegetarisk middag og senere på ettermiddagen saft og boller.

Den vakre salen i Adventkirken i Sandefjord var fylt av forventningsfulle seniorer

ordtreff

Pensjonistene viste at de satte pris på maten!

Vi hadde også besøk fra Matteson-skolen. En gruppe på ti elever og Lindis Rasmussen, leder for skolen og Gunnar Gustavsen, skolens grunnlegger, stadfestet vår tillit til skolen og dens fremtid blant oss. De unge gav ved sitt vitnesbyrd i tekst og toner et oppmuntrende budskap. Kenneth Jørgensen, som for tiden arbeider med en doktorgrad i teologi ved Andrews University, gav oss et fengende og inspirerende innsyn i sin forskning og viste oss bl.a. hvordan adventbudskapet hadde forgjengere med en forståelse av

det som kom til å bli vår forståelse av Skriftens ord.

Ingrid Jensen fra Ulsrud menighet i Oslo fortalte om hvordan hun ble adventist og hvordan hun på grunn av sin byrde for naboers frelse har utviklet et arbeid med jevnlig treff i Adventkirken på Ulsrud. Arbeidet som utføres i denne menigheten er forbilledlig og kan med hell etterfølges. Personlige innbydelser fra våre menighetsmedlemmer kan være med til å bryte is og øke venneflokken til menigheten, til frelse for mange.

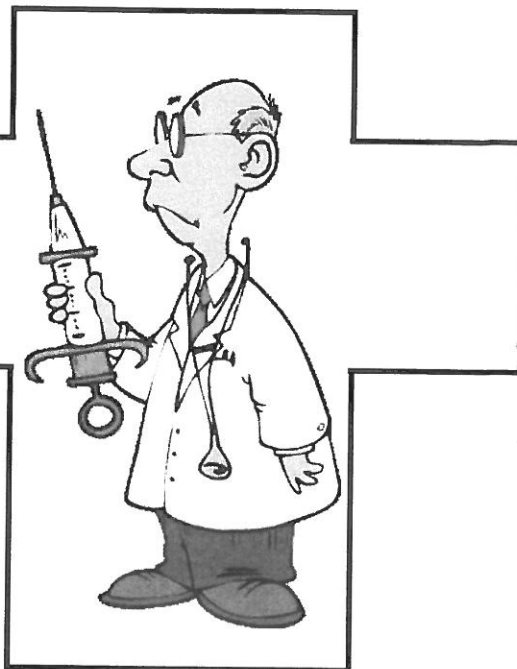
Da vi skrev stil på folkeskolen og skulle fortelle om for eksempel en søndagstur, konkluderte vi ofte med at vi alle var glade og tilfredse ved turens slutt. Det hadde vært en god dag. Vi tillater oss å slutte på samme måte. Vi hadde en virkelig fin søndag i Sandefjord.

En tilfreds deltager.

I underetasjen i kirken kunne vi nyte den deilige middagen som kokken Hofseth serverte oss.

Helse FOR ELDRE

Hva er egentlig

blodtrykket?

Av Ann Cathrin Reichelt, lege

Blodåresystemet

Hjertet og blodårene kan sammenlignes med et svært rørsystem. Alle deler av kroppen trenger tilførsel av oksygen og næringsstoffer, og det får de gjennom blodårene. De strekker seg ut i et stort nett for å dekke hver krik og krok av deg.

For at trykket skal bli stort nok til at blodet kommer frem både til de bitte små grenene ytterst, og til hodet på toppen, må det en viss kraft til. Denne er det hjertet som stiller opp med, ved at det hvert minutt, så lenge vi lever, trekker seg regelmessig sammen og presser blod ut fra hjertekamrene og ut i åresystemet.

Forsyner kroppen med oksygen

Blodet går fra hjertet og forsyner alle organer og alle muskler med oksygen og

næringsstoffer, og på veien tilbake til hjertet igjen tar det med seg avfallsstoffer. En del av avfallsstoffene renses ut av blodet når det går gjennom leveren. Karbondioksid (CO₂) følger blodet videre opp til hjertet. Fra høyre side av hjertet pumpes blodet gjennom blodårene i lungene, og her slipper det ut CO₂, og tar opp oksygen i steden, går tilbake til venstre hjertekammer for på nytt å pumpes til alle cellene i kroppen din.

Blodtrykket er altså helt nødvendig for å få blodet til å suse rundt i oss. Men det legen og de fleste til daglig mener med "blodtrykket", er de to verdiene legen får når hun måler blodtrykket ditt med et blodtrykksapparat.

Dette skjer i et hjerteslag

For hvert hjerteslag presses en viss andel, ca. 1 dl. blod rundt til kroppen. Trykket i

hovedpulsårene er på det høyeste akkurat i det hjertet trekker seg sammen og blodet fosser ut av venstre hjertekammer. Dette høyeste trykket kalles det systoliske trykket. Et annet navn på det er overtrykket.

Mellom hjerteslagene slapper hjertet av. Da fylles det med blod til neste slag. I denne hvilefasen er blodtrykket på det laveste. Dette laveste trykket kalles det diastoliske trykket. Et annet navn på det er undertrykket. Hvis du følger rørmodellen, forstår du at blodtrykket i årene dine er avhengige av:

1. hvor kraftig hjertet pumper blodet ut i kroppen, og
2. hvor stor motstand det er i blodårene dine, hvor trangt det er, hvor elastiske eller stive de er

Høyt trykk: Dersom hjertet ditt bruker voldsom kraft på å presse blodet ut, eller hvis blodårene dine er trange eller stive, vil trykke stige. Det kan være nødvendig for å oppnå høyt nok trykk til at blodet skal komme frem til hjernen og de små blodårene. Men, hvis hjertet og blodårene dine over lang tid er utsatt for et alt for høy trykk (motstand), kan de bli overbelastet og få skade.

Lavt trykk: Hvis hjertet ikke klarer å pumpe så hardt, eller hvis blodårene dine er utvidet, vil trykket synke. For lavt trykk kan føre til besvimelser fordi det ikke kommer tilstrekkelig blod opp til hjernen. Noe av det samme skjer hvis det svimler for det når du reiser deg etter å ha sittet eller ligget lenge. Det medisinske navnet på dette er ortostatisk hypotensjon, og det er et svært vanlig fenomen. Det tar bare litt tid for hjertet og blodtrykket å tilpasse seg at du har reist deg opp!

Blodtrykket varierer hele tiden

Blodtrykket svinger altså hele tiden mellom sammentrekningene og avslapningene. De forskjellige trykkene forplanter seg utover i blodårene dine og kan kjennes som pulsen.

Overtrykket varierer mer enn undertrykket hos oss alle. Når vi blir stresset, sinte, glade, opphisset eller når vi anstrenger oss, er det overtrykket som stiger mest. Hos personer med for høyt blodtrykk har overtrykket en tendens til å variere enda mer enn hos folk flest, og slike store variasjoner tror man er uheldig for kroppen.

120/80

For å sette tall på det, så brukes det blodtrykksmålere. De måler hvor mange millimeter opp på en søyle blodtrykket klarer å presse kvikksølv. Blodtrykket angis der-

Gaver til pensjonistsaken

I 2004 mottok pensjonistforeningen om lag kr. 70 000 i gaver til foreningens drift. Dette er vi meget takknemmelige for. Foreningen utgir bladet «Aktiv Pensjonstid», som sendes 4 ganger årlig til over 2000 abonnenter i inn- og utland. Lesere i hele Skandinavia, Amerika og Afrika leser bladet med stor interesse og gir oss positive tilbakemeldinger. Det er tydelig at bladet blir satt stor pris på.

Vår virksomhet koster ganske mange penger -- trass i at alt det arbeid som utføres av dem som bærer ansvar er fritids-/gratisarbeid. For å dekke trykkeutgifter, utsendelse av bladet, arrangementer av forskjellige stevner etc er vi imidlertid avhengige av gavmildhet blant våre søsken og andre som har en eller annen tilknytning til oss. Vi ber dere derfor om å støtte arbeidet slik at vi kan fortsette virksomheten

Vi ønsker å fortsette arbeidet for de eldre og ber om din hjelp.

Med brorshilsen,
kasserer Knut Heiberg

for i millimeter kvikksølv, eller mm Hg. Dersom blodtrykket ditt er 120/80 mm Hg, eller "120 over 80", betyr dette at det systoliske trykket, akkurat i det blodet presses ut av hjertet, klarer å presse kvikksølvet 120 millimeter opp på søylen, mens det diastoliske trykket, altså når hjertet slapper av, ikke klarer å presse kvikksølvet lenger opp enn 80 millimeter på søylen.

Hva er et normalt blodtrykk?

Det er faktisk ikke så lett å svare på som det kan høres ut. Det går ingen skarp grense mellom det som kalles normalt blodtrykk og det som kalles unormalt høyt blodtrykk. Dessuten varierer blodtrykket med alderen. Et blodtrykk som de fleste leger mener er for høyt for en 20-åring, kan være greit for en 60-åring. Veldig generelt kan man si at overtrykket,

det systoliske trykket er fint så lenge det er under ca. 140 mm Hg.

Undertrykket, det diastoliske trykket, kan man si er fint når det er under ca. 85 mm Hg. Undertrykk på 90 mm Hg er lett forhøyet, og når man er oppe i 115, er det moderat forhøyet.

Tabellen under er generell, men vil gjelde for de fleste voksne mennesker i hvile:

Systolisk blodtrykk (overtrykk) Diastolisk blodtrykk (undertrykk)

Optimalt blodtrykk 120 mm Hg - 80 mm Hg

Normalt blodtrykk 130 mm Hg - 85 mm Hg

Lett forhøyet blodtrykk 130 - 140 mm Hg - 85 - 90 mm Hg

Høyt blodtrykk 140 mm Hg - 90 mm Hg

Hos gamle mennesker er ofte det systoliske trykk ganske høyt, fordi hovedpulsårene blir stivere med årene.

Nytt fra styret

Styret for pensjonistforeningen hadde styremøte i Betel Adventkirke, Oslo, tirsdag 30. august. Rolf Kvinge, som nå er formann for foreningen, ledet møtet. En rekke saker som interesserer de fleste av våre pensjonister ble drøftet. Vi skal kort referere noen av dem.

Årets store pensjonisttreff på Skagen i Danmark ble rapportert. Det fremgår annet steds i bladet at det var rektor ved Andrews University, dansken Niels Erik Andreaassen, som var vår gjestetaler. Ellers besøkte elever og ledere fra Mattesonskolen oss. De gjorde sterkt inntrykk med sin sang og med sine enkle, hjertevarmende vitnesbyrd. Det er oppmuntrende å møte unge mennesker, som har et brennende ønske om å studere Guds Ord, leve nær Jesus Kristus og gjennom liv og virke ønsker å vinne andre for Guds rike. Mattesonskolen leder, Lindis Rasmussen og skolens grunnlegger pastor Gunnar Gustavsen har god grunn til å være optimistiske. Lærerne ved skolen er engasjert i en god sak. Vi ønsker alle at vår ungdom skal bli besjelet av idealene fra Mattesonskolen. De som støtter skolen økonomisk, særlig etter at Adventistsamfunnet har trukket tilbake sine støtteordninger, støtter en god sak.

Pensjonistforeningen ønsker å holde god kontakt med menighetens unge. Ved festlige anledninger sier vi ofte at barna og de unge er menighetens fremtid. Dette er sant! Vi som i dag er eldre eller over den første ungdom tilhører gårdsdagens kvinner og menn. Barna og ungdommen og det liv de lever vil få avgjørende følger

for menighetens fortsatte tilstedeværelse i vårt land. De unge som vokser opp i menighetene våre, elevene fra våre videregående skoler, de unge i studentmiljøene ved universitetene, de mange andre som er ute i arbeidslivet hører med til menighetens fremtid. De unge som har forlatt menigheten, av ulike årsaker, er vår misjonsmark. De må vinnes tilbake.

Vi eldre tror vi har noe å lære de oppvoksende generasjoner, men også mye å lære av dem. Ungdommen kan lettere enn eldre begeistres og begeistre. Vi trenger i vår menighet begeistring og tro på saken. Vi trenger kontakt med hverandre for at Guds sak skal ha virkelig fremgang.

Styret ønsker kontakt med andre grupper av eldre medlemmer rundt i landet. Rolf Kvinge har tatt kontakt med lederne av eldregruppene i Oslo, Bergen, Stavanger og Tromsø. Etter nærmere avtale skal det arrangeres lokale treff rundt om i landet. Vi ønsker fortsatt god kontakt med samfunnets ledelse.

Seniortreffet for 2006 skal arrangeres i tiden 8. - 11. august 2006. Sted er ikke endelig avgjort, men vi søker et fint møtested. Bestem deg for å bli med. Vi skal holde dere underrettet om utviklingen.

Foreningens økonomi er avhengig av at våre medlemmer støtter oss. Dette gjelder særlig bladet Aktiv Pensjonistid, som sendes ut i mer enn 2000 eksemplarer til de nordiske land, USA og enkelte andre deler av verden, hvert kvartal. Porto-utgiftene og trykningsutgiftene viser en stigende tendens. Vi trenger derfor "milde gaver" og takker hjerteligst alle dere som støtter oss.

Forkyndere blandt forulempede, flygtninge, fanger og frontsoldater.

Undervisning af missionsarbejdere i Sydsudan

Af Børge Schanz

De har deres arbejde i Sudan, deres uddannelse ledes fra Libanon og klasseværelset er i Uganda. 28 prædikanter, evangelister, kapellaner og missions frivillige fra det sydlige Sudan tilbringer hvert år næsten tre måneder i Arua, Uganda, for at tage del i et studieprogram fastsat af Middle East University, Beirut, Libanon, 2000 km længere nordpå.

Disse 28 missionsarbejdere har deres daglige opgaver som evangelister, pastorer og lærere iblandt stammerne i Syd-Sudan og flygtningelejre i Uganda. Nogle tjener endog som kapellaner i frihedshæren og har opgaver som fængselspræster. De kommer fra forskellige stammer, taler imellem sig selv ni forskellige indfødte tungemål, deres officielle sprog er arabisk medens engelsk bruges i undervisningen. Missionen i Syd-Sudan har en meget kort historie. Da vi arbejdede i Mellemøsten var Khartoum en lufthavn, hvor vi landede på vej til Kenya. Der var i 1970'erne kun en håndfuld medlemmer i Sudan. I 1927 blev der foretaget en undersøgelse for at sende Syvende dags Adventist missionærer til området. Grundene til, at man havde tøvet var, at det britiske kolo-

nistyre forbød mission i de nordlige muslimske Sudan, medens borgerkrige gjorde det vanskeligt sydpå.

Sudan er det største land i Afrika. Landområde er 60 gange Danmark, men der er kun syv gange så mange indbyggere, ca. 35 millioner.

Sidst i 1970'erne fik adventisterne imidlertid fodfæste i landet. Idag er der 12.000 døbte medlemmer med omkring 6000 på hver side af den kunstige grænse, der grundet mange borgerkrige, har opdelt landet med en muslimsk befolkning i nord og kristne/ stammereligøse i syd. Missionerne i Sudan er under den Mellemøstlige union, hvor både nu afdøde Svein Johansen og Sven Hagen Jensen var formænd. Sidstnævnte byggede ved hjælp fra ADRA et gymnasium i landet.

Sudan omtalt i Bibelen.

Landet syd for Ægypten kaldes i det Gamle Testamente Kush og Nubien. Det omfatter både Etiopien og Sudan. Interessant er det at kristendommen kom til Sudan første gang da hofmanden fra Etiopien mødte Filip og blev døbt (Ap.G.

8: 27). Dronning Kandake holdt sandsynligvis sit hof i byen Merowi i det nordlige Sudan. Kejser Justinian (d. 565) tilskyndede missionærer i at arbejdede sydpå med det kristne budskab idet de fulgte Nilen.

Imidlertid betød Islams fremtrængen i de følgende århundrede at kristendommen langsomt blev udslettet. Missiologer mener at kirkerne mistede fodfæste og tabte feltet fordi det kristne budskab ikke nåede folkets hjerte. Missionærer selv og deres sprog (de koptiske med Amharic, de ortodokse med græsk og de katolske med Latin) var fremmede og udenlandske.

Uddannelse af prædikanter.

Da kristne missioner igen kom igang var Sudan et af de vanskeligste områder at komme ind i. Landet var nu muslimsk, lukket og præget af interne krige. Denne fortsatte usikre situation i Sydsudan gjorde det nødvendigt at ledelsen for forskellige missionsselskaber og hjælpeorganisationer må have deres hovedkvarter udenfor Sudan. Det gælder også for Syvende Dags Adventisterne og betyder at undervisningen af prædikanter må foregå 70 km på den anden side af grænsen i det fredelige Arua, Uganda, nær grænsen til Zaire.

Den store vækst løbet af de sidste 25 år er resultatet af en lægmands bevægelse. Den har fundet sted med meget få uddannede prædikanter. Derfor er det specielle uddannelses program, som både Richard Müller og denne artikels forfatter sammen med lærere fra Middle East University har taget del i, en enestående

I forsamlingen mødte Børge Schantz folk fra Dinka-klanen som er en af de afrikanske folk der har den mørkeste hudfarve. Vestlige antropologer har foretaget intensive studier af denne stammes religion og kultur. (Foto: Charles Lagu

løsning på den udfordring den nye missionsmark står overfor.

Den lange og ødelæggende borgerkrig gør det også umuligt for arbejderne i de to missioner (Nord- og Sydsudan) at mødes på samme sted. De samme programmer må gentages to forskellige steder. Jeg tilbragte to uger i hovedstaden Khartoum for et par måneder siden og underviste også der om Bibelske Trospunkter.

Trospunkter bragt i kulturelt sammenhæng.

Undervisningen involverer 45 timer i klasseværelset strakt over ni dage. Hovedtemaet i undervisningen er adventisternes 28 vigtigste trospunkter. Missionsarbejderne i Sydsudan har størst succes med at vinde folk fra de forskellige afrikanske stammereligioner. Mere end 50% af disse er analfabeter. Af denne grund blev en af undervisningens hovedopgave at hver studerende skulle forberede et ti minutters foredrag, hvor et trospunkt og skulle forkyndes på en sådan

måde at en ikke-kristen analfabet, ville forstå meningen. Den specielle opgave krævede at eleven måtte finde illustrationer og forklaringer fra sin egen historie og kultur. For mig var det interessant at lytte til myter og begivenheder i stammernes religion og historie som blev brugt til at forklare kristne sandheder.

Hovedindtrykket er at de bibelske beretninger baseret på livet i Mellemøsten er mere lig deres dagligdag og kultur end den vestlige. Den bibelske tekst skulle ikke altid fortolkes, men kunne forkyndes direkte. Interessant var det at der var nøjagtig 28 elever i klasseværelset til at tage sig af de 28 tros punkter.

Da jeg underviste prædikanterne i Nordsudan var opgaven at forklare vor tro til folk med en muslimsk baggrund.

Hovedkvarteret for Sydsudan i Uganda har faciliteter med sovesale, køkken, klasseværelser, gæstehjælper for dette omfattende undervisningsprogram. Formanden for missionen, en Schweiz-Canadier Beat Odermatt, har ikke alene ansvaret for den praktiske side af undervisningen. Han er også en dygtig håndværker og er i færd med at bygge kirker in Sydsudan.

Borgerkrigen.

Tragiske og blodige borgerkrige har som nævnt præget landet siden uafhængigheden fra Englænderne i 1956. De åbenbart næsten uløselige konflikter har både religiøse (muslim versus kristen) og økonomiske (oliefelter) årsager. Man regner med at mere end to millioner er blevet dræbt. Til dette må lægges de sociale/økonomiske eftervirkninger af krigen. Krigene mellem muslimer i nord og kristne/stamme religions folk i syd har bragt utallegelige lidelser på begge sider af

de stridende parter.

Og nu lider Sudan ikke alene af urolighederne sydpå. Darfur provinsen vestpå er også et område med store lidelser. Her har arabiske/muslimske primitive private hære forårsaget at 3½ million sulter, 2½ million er hjemløse og mere end 400.000 dræbte.

Som jeg stod foran eleverne i klasseværelset og mødte dem i private samtaler er der ingen tvivl om, at de yderst uheldige forhold de må arbejde under gjorde et stort indtryk og knyttede mig til dem på en speciel måde. Mine tanker måtte gå tilbage til de fem år Iris og jeg som missionærer i Beirut oplevede en anden Mellemøstlig borgerkrig.

Besøg i en flygtningelejr.

Pastor Odermatt arrangerede at jeg sabbatsmorgen fik anledning til at besøge Imvepi flygtningelejren 70 km øst for Arua, nær Albertnilen. Carl Koester kassereren for Sydsudan kørte os sikkert på den mere end to timer lange tur gennem et ofte vanskeligt terræn i et firehjulstruktet køretøj.

Der var ikke noget hegn omkring flygtningelejren der bestod af et landområde, ikke med den bedste agerbrugsjord, på størrelse med et mindre amt i Danmark. Her boede 20.000 hjemstavnsfordrevne mennesker fra Sydsudan. Uganda's regering tillod dem både at bo og dyrke jorden i dette område. De havde deres egen administration. Den hjælp de fik fra de Forenede Nationer og de mange hjælpeorganisationer var meget begrænset. Tilstede ved en velorganiseret sabbatskole og efterfølgende gudstjeneste var omkring 140 personer. De var ligelig fordelt i tre grupper med ca. en trediedel børn, en trediedel unge og en trediedel

Carl Koester, sekretær/kasserer for missionen i Sydsudan kørte det firehjulstrukne køretøj sikkert gennem det ofte uvejsomme terræn til Imvepi flygtningelejren. En delegasjon af missionsarbejdere/studenter tog del i programmet med rapporter fra flygtningenes hjemland. (Foto: Charles Lagu)

senior medlemmer. De mange børn og unge lover en god fremtid for kirken. Kirkebygningen var meget enkel med et simpelt træskelet med strå og blade som tag. Man ville ikke bruge midler på en bedre bygning idet man levede i en forventning om at komme hjem til Sudan igen. Denne ventetid havde, imidlertid, indtil nu strakt sig over mere end 20 år.

Trøsten fra Guds Ord.

Hvad siger man som en person fra Vesten til en gruppe forsømte landflygtige? De er i bogstavelig forstand "fremmede og udlændige på jorden" (Heb. 11:13). Jeg valgte at tale om Jesu Genkomst. Til indledning en kort oversigt over de frygtelige begivenheder som vil gå over jorden før Han kommer igen. Jeg lagde speciel vægt på ordene om krige og krigsrygte, hungersnød, forfølgelse, sygdomme og alle slags forbrydelser mod mennesker. For os i vesten er det som oftest teorier vi læser om og forudsiger som en fjern opfyldelse af bibelske profetier. For de forsamlede kristne i flygtningelejren, fordrevne fra deres hjemstavn, med utallige negative

erfaringer om tragiske familieskæbner, var det daglige realiteter. Hungersnød, bortførelser, kvinderov, voldtægt ja endog slaveri er med på listen af de overgreb, som de havde været udsat for.

Jeg ledte min prædiken, der blev oversat til arabisk, ind på Pauli ord fra Efeserne om Gud børns statsborgerskab "Så er i da ikke længere fremmede og udlændige. i er de helliges medborgere og hører til Guds husstand" (2:19).

Sluttede forkyndelsen med Åbenbaringens ord om det nye Jerusalem: "Nu er Guds bolig hos menneskene.... Han vil tørre hver tåre af deres øjne, og døden skal ikke være mere, ej heller sorg, ej heller skrig, ej heller pine skal være mere". Disse flygtninge har ventet i mere end 20 år. Vil de nogensinde få deres jordiske hjem igen? Trøsten for dem må være i troen på Jesu Genkomst.

Som missiolog lærte jeg meget på denne tur. Som missionær var det mig som blev velsignet ved deres tro og kristne udholdenhed.

(Missionsrejsen fortsættes i næste udgave af "Aktiv pensjonstid")

Herrens bøn (4)

"Vor Fader,
du som er i himlene!
Helliget blive dit navn,
komme dit rige ..."

Af Hans Jørgen Schantz

Den verden, som du og jeg lever i, trænger til forbedring. Vi ved det, fordi dette udtryk "komme dit rige" forekommer i denne mønsterbøn. 1) Disse udvalgte ord viser, at verden har et højere formål, end det, som vi i dag oplever. Den nuværende tingenes tilstand med sorg, sygdom, smerte, ulykker og død er ikke i harmoni med den oprindelige plan.

Der er to faser i dette rige. Den første oplever vi her og nu. Det er det åndelige rige grundlagt af Kristus, som er kaldt for "herrerens herre og kongernes konge." 2) Han er den store fyrste, der står over alle.

Han kom her til jorden og flyttede Guds rige fra tabernaklet og templet over i hjerterne. Det er det nådens rige, som findes i mennesker. Den enkelte får et kald, tager imod og finder tilgivelse og er nu borger i dette rige.

Jesus sammenligner det med en skat, som en mand finder skjult i en mark. 3) Han sælger alt, hvad han ejer og køber

den. Den er meget værdifuld.

Dette nådens rige har gennem de mange år overlevet mange jordiske riger såsom Romerriget, Det tyske kejserdømme, Frankrig under Napoleon Bonaparte, Det kinesiske kejserrige, Hitlers tredje rige og Det japanske storrige. Dette nådens rige er i dag så stort og udbredt som aldrig før i vor jords historie.

Den anden ydre og endelige opfyldelse af denne bøn finder sted den dag, hvor Jesus kommer tilbage i magt og herlighed. Han vil da sige til alle borgere i nådens rige: "...tag det rige i arv, som er bestemt for jer, siden verden blev grundlagt." 4)

Disciplene troede, at han ville komme i deres tid. Martin Luther taler i sine skrifter meget om det og mente, at det ville komme umiddelbart efter hans død. SDA-bevægelsen har forkyndt det siden 1844 og har i skrivende stund på verdensbasis fjorten millioner medlemmer, der med

håb og glæde virker for og ser frem til denne strålende opfyldelse af denne bøn.

Det ligger altsammen i denne bøn: ”komme dit rige”. Den rummer et inderligt ønske om, at han snart må komme, at han må komme i dig, som læser dette, i mig, i vore hjem, i vore daglige gøremål.

I bønnen ligger også dette, at evangeliet om dette rige om Guds kærlighed og Jesu genkomst, snart må nå ud til hele verden, og vi må se ham komme i himmelens skyer.

Lad os sammen bede:

”Kære himmelske Fader! Må dit rige bo i mit hjerte og vokse der. Hjælp mig til i mine omgivelser at fremme og leve det. Amen!”

Henvisninger:

- 1) Matthæusevangeliet 6,10.
- 2) Johannes Åbenbaring 17,14.
- 3) Matthæusevangeliet 13,44.

Visdomsord

"Et menneskes visdom belyses af dets håb."

Ralph Waldo Emerson

"Store håb skaber store personligheder."

Thomas Fuller

"Håb er en vågnende drøm."

Aristotle

"Den ulykkeligens eneste medicin er håb."

William Shakespeare

"Herre frels os fra et håbets træ, der ikke kan blomstre."

Mark Twain

"Håb er en tro, som rækker sin hånd ud i mørket."

George Iles

"Hvis du virkelig mistede håbet, var du ikke i stand til at fortælle det."

Erik Bentley

Aktiv Pensjonstid

Organ for SDA-arbeideres Pensjonistforening

Redaktør: Øivind Gjertsen
Erling Skjalgsons gt. 20B. 0267 Oslo
Telefon 22 44 13 80
E-post: oivind@gjertsen.com

Gaver sendes til kassererens adresse.

Korrespondent i Danmark:
Birthe Baier
Tranevej 11, 8721 Daugård.
Telefon 56 76 10 07

Ekspedition og kasserer i Danmark:
Gerda Møller, Hvidovrevej 329B, 3.mf.,
2650 Hvidovre. Tlf. 36 78 06 80

SDA-arbeideres pensjonistforening i Norge
Akersgata 74, 0180 Oslo

Formann: Rolf H. Kvinge
Saltnes haveby 8, 1642 Saltnes. Tlf.: 69 28 02 22
E-post: rokvinge@online.no

Sekretær: Jakob Rask Arnesen
Larsbråtn. 139, 0674 Oslo. Tlf.: 22 32 44 09
e-post: ra-arnes@online.no

Kasserer: Knut Heiberg
Fagerliveien 3, 1820 Spydeberg. Tlf.: 69 83 77 36

Postgirokonto: 1135 11 20438

Beboerne på «hjemmet» og vi andre

Av Sonja Pran

Når mannen sitter bøyet med ansiktet i hånd
og gråter over fortid fordi det smerter sånn
når talen ikke lenger kommer lett på gli,
fordi hans lagnad ble en fortvilet afasi,
da gråter også vi som ser ham lide
.... at han i livet slik er satt til side.

Når kvinnen sitter pyntet med andre eldre kvinner
til fest på sykehjemmet, mens ord og minner spinner
litt annerledes nå enn de gjorde i fordums dager
den gang hun ikke hadde fullt så mange plager,
da røres vi helt innerst i vår tanke
.... med dyptfølt empati i vårt hjerte banke.

Kanskje blir det en gang vår tur å sitte stille,
ikke lenger make det vi gjerne ville -
ikke lenger finne de rette ord å si,
famle gjennom brokker av sinnets harmoni
og prøve sette ord på det vi minnes
.... som i tåket skyggeverden finnes.